

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum **26 OKT 2017**
Betreft **Wijziging en overdracht opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2**

Ons kenmerk
DGETM-EO / 17154346

Uw kenmerk
-

Bijlage(n)
-

Besluit

Procesverloop:

- Gemeente Groningen is houder van de bij beschikking van de Minister van Economische Zaken (hierna: EZ) van 15 april 2011, verleende opsporingsvergunning aardwarmte voor het gebied genaamd Groningen 2, met kenmerk ETM/EM/11033009 (Staatscourant 2011, nr. 7134). Laatstelijk gewijzigd bij beschikking van de Minister van EZ van 30 april 2015 met kenmerk DGETM-EM/15055257 (Staatscourant 2015, nr. 13279);
- de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 geldt tot 1 november 2017;
- bij brief van 12 april 2017, aangevuld op 20 april 2017, heeft de vergunninghouder een aanvraag ingediend om verlenging, op grond van artikel 18, derde lid van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw), van de geldigheidsduur van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2. In dezelfde brief vraagt de vergunninghouder om toestemming, op grond van artikel 20, eerste lid, Mbw tot overdracht van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 aan WarmteStad B.V.;
- Staatstoezicht op de mijnen (hierna: Sodm) is op 12 mei 2017 verzocht om advies uit te brengen inzake de toestemming tot overdracht van de opsporingsvergunning Groningen 2. Op 28 september is van Sodm advies ontvangen (kenmerk: 17151757).

Overwegingen m.b.t. het ingediende advies:

- in haar advies gaat Sodm niet alleen in op de toestemming om de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 te mogen overdragen, ook plaatst Sodm kanttekeningen bij de risico's van het aardwarmte project in het kader van de gewijzigde Mijnbouwwet en geeft zij advies inzake de verlenging van de geldigheidsduur van de opsporingsvergunning;
- voor wat betreft de toestemming tot overdracht komt Sodm tot de conclusie dat de technische capaciteiten en competenties van WarmteStad B.V. niet wezenlijk verschillen van de huidige vergunninghouder, omdat het grootste deel van het management, personeel en de externen niet is gewijzigd. Sodm geeft aan dat de beoogde vergunninghouder in principe over voldoende technische mogelijkheden zou moeten kunnen beschikken door inhuur van deskundige externe adviseurs, maar plaatst daarbij een aantal kanttekeningen:

- Sodm heeft reden om te twijfelen over de kwaliteit van de interne communicatie binnen WarmteStad B.V.;
- Sodm acht het integraal risicobesef binnen de WarmteStad B.V. projectorganisatie onvoldoende;
- door het gebrek aan expertise op het gebied van seismiciteit binnen de WarmteStad B.V. projectorganisatie kan goed opdrachtgeverschap onvoldoende worden ingevuld;
- hoewel het plan van aanpak met de aanvraag tot overdracht niet is gewijzigd, is Sodm van mening dat er onvoldoende appreciatie en begrip is voor de risico's van boren naar en het winnen van warmte uit de diepe ondergrond, specifiek in dit gebied met seismische activiteit en gaswinning. Voor wat betreft de toestemming met de overdracht van de opsporingsvergunning aardwarmte van de gemeente Groningen naar WarmteStad B.V. komt Sodm dan ook tot de conclusie dat bovengenoemde kritische punten eerst afdoende dienen te worden geadresseerd;
- voorts gaat Sodm in haar advies in op de risico's van dit aardwarmteproject in het kader van de gewijzigde Mbw. Toen de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 in 2010 werd aangevraagd door de gemeente Groningen was de seismiciteit in het nabij gelegen Groningenveld nog beperkt. Vele bevingen volgden in latere jaren. De ontwikkeling van de kennis rond de seismische risico's in het Groningengasveld heeft ook het inzicht over de mogelijke risico's van een geothermieproject in de nabijheid van dit veld en andere gasvelden vergroot. Sodm is van mening dat dit aardwarmteproject in de nabijheid van het seismisch actieve Groningen gasveld mogelijk gepaard gaat met risico's voor omwonenden en het optreden van schade, maar kan nog niet tot een definitief advies komen om instemming met de eerdere vergunningverlening te heroverwegen op basis van de aangepaste Mbw. Om tot een advies te kunnen komen is een Seismische Risico Analyse (SRA) nodig. In het kader van haar toezichthoudende rol heeft Sodm WarmteStad B.V. derhalve opdracht gegeven om een SRA onderdeel te laten uitmaken van de documenten die, voorafgaand aan de opsporingsboring, moeten worden ingediend;
- tot slot gaat Sodm in haar advies in op de gevraagde verlenging van de geldigheidsduur van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2. Sodm constateert in overleg met partijen dat het onmogelijk zal zijn om voor het verlopen van de huidige opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 op 1 november aanstaande, een eerste SRA in te dienen en voor Sodm om deze te toetsen en hierover te adviseren.

Overwegingen m.b.t. het besluit:

- in afwijking van het advies van Sodm kan niet gewacht worden met de toestemming van de overdracht van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2. Op 19 juni 2017 is van rechtswege toestemming verleend aan de gemeente Groningen om de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 te mogen overdragen aan WarmteStad B.V. Dit laat overigens onverlet dat indien de technische mogelijkheden van WarmteStad B.V. daartoe aanleiding geven, de Minister van EZ op basis van artikel 20, eerste lid, onder c, Mbw de vergunning kan intrekken. Daar is echter op dit moment geen reden toe;
 - de vergunninghouder vraagt uitstel van het uit te voeren werkprogramma en verlenging van de duur van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 voor een periode tot 1 juni 2020;
 - op grond van artikel 18, eerste lid, van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw) kan de Minister van EZ, onverminderd artikel 32c Mbw, een vergunning slechts op aanvraag van de houder wijzigen. Hieraan is voldaan;
 - op grond van artikel 18, tweede lid, Mbw kan een vergunning niet zodanig worden gewijzigd dat zij komt te gelden voor:
 - a. andere activiteiten of delfstoffen;
 - b. een groter gebied.
- Van dergelijke wijzigingen is in onderhavige aanvraag geen sprake. Hiermee is voldaan aan artikel 18, tweede lid, Mbw;
- op grond van artikel 18, derde lid, van de Mbw heeft de Minister van EZ de bevoegdheid het tijdvak van de opsporingsvergunning te verlengen, indien het tijdvak onvoldoende is om de activiteiten waarvoor de vergunning geldt te voltooien en deze activiteiten zijn verricht in overeenstemming met de vergunning;
 - gelet op de te verwachten doorlooptijd voor het verrichten en uitvoeren van de werkzaamheden -in relatie tot de duur van de opsporingsvergunning- kan de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 worden verlengd tot 1 juni 2018;
 - in afwijking van het ingediende verzoek van de vergunninghouder wordt de vergunning verlengd tot 1 juni 2018 en niet tot 1 juni 2020. Reden voor deze afwijking is gelegen in het feit dat dit aardwarmteproject is gelegen in de nabijheid van het seismisch actieve Groningen gasveld, waarmee mogelijke risico's gepaard kunnen gaan. Sodm heeft WarmteStad B.V. daarom opdracht gegeven om een SRA in te dienen, om meer zicht te krijgen op de mogelijke risico's en de beheersing daarvan. Hangende de indiening van deze SRA en de evaluatie daarvan, wordt de vergunning dan ook verlengd tot 1 juni 2018;
 - Indien uit de SRA blijkt dat de gevraagde activiteiten binnen de geldende veiligheidsmarges kunnen worden uitgevoerd, dan kan een nieuw verzoek tot verlenging worden ingediend en wordt een mogelijke verlenging van de opsporingsvergunning heroverwogen.

Gelet op:
artikel 18; derde lid, van de Mijnbouwwet.

Besluit:

I: Wijziging opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2

Artikel 1

De tekst van artikel 6 van het besluit ETM/EM/11033009 wordt vervangen door de volgende tekst: De vergunning geldt, vanaf het tijdstip waarop zij inwerking is getreden tot 1 juni 2018.

II: overdracht opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2

Artikel 1

Aan Gemeente Groningen is van rechtswege toestemming verleend tot overdracht van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2 zodat WarmteStad B.V. houder wordt van de opsporingsvergunning aardwarmte Groningen 2.

Artikel 2

De vergunninghouder doet van de overdracht onverwijld schriftelijk mededeling aan de Minister van Economische Zaken.

Deze beschikking treedt in werking met ingang van de dag na die waarop de beschikking is bekendgemaakt.

Deze beschikking wordt bekendgemaakt door toezending aan de aanvrager. Van deze beschikking wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Mr. J.A. Rosch
MT-lid directie Energie en Omgeving

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Graag informatiekopie van het besluit naar:

- Staatstoezicht op de mijnen
Postbus 24037
2490 AA DEN HAAG
- TNO adviesgroep EZ
Postbus 80015
3508 TA UTRECHT
- EBN B.V.
t.a.v. Afdeling Legal
Daalsesingel 1
3511 SV UTRECHT
- Belastingdienst Rijnmond
MGO-ZGO team 06
t.a.v. Mevrouw E.S. (Eline) Tamin
Tel 088 - 1531238
Fax 088 - 1534962
E-mail es.tamin@belastingdienst.nl
Postbus 50961
3007 BC ROTTERDAM
- Rijkswaterstaat Zee en Delta
Postbus 556
3000 AN ROTTERDAM
- Kustwacht
T.a.v. het Hoofd Nautisch beheer en operationele zaken
Postbus 10000
1780 CA DEN HELDER
- Dienst der Hydrografie
Afdeling Gegevensinwinning
Postbus 90704
2509 LS DEN HAAG
- Ministerie van Defensie
Commando Diensten Centra
Dienst vastgoed Defensie, juridisch beheer
Postbus 90004
3509 AA UTRECHT
- Aan SDU (publicatie Staatscourant) zonder overwegingen met dagtekening en met kenmerk

Aanbiedingsbrief:

Gemeente Groningen
PIA. Ekwadraat
t.a.v. A. Kuiper
LEGEDijk 4
8935 DG Leeuwarden.